

Vaisingumo pažinimo metodų sklaida : Lenkijos patirtis

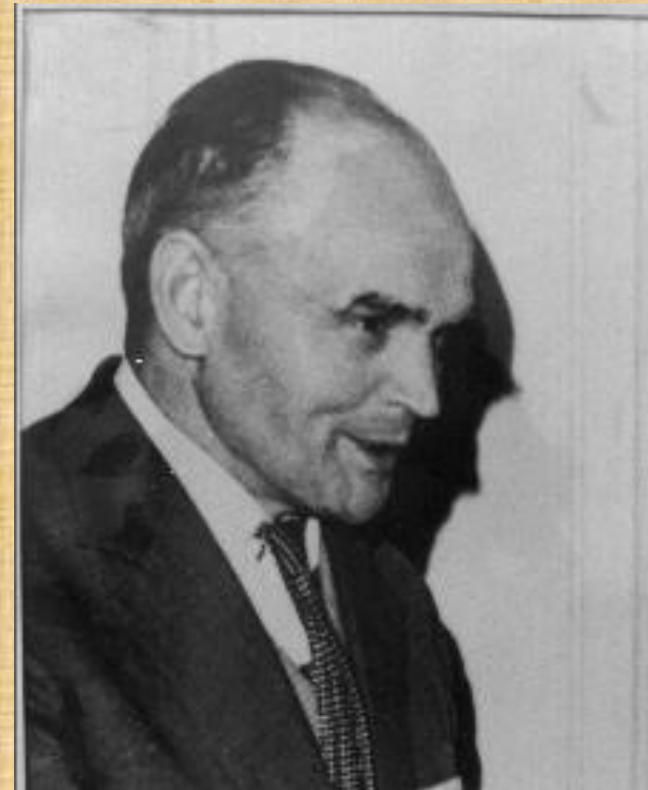
*Prof. dr. Urszula Dudziak, Anna
Dudziak-Kaczyńska*

Tikintiesiems Lenkija yra labai skolinga tiek švietimo, tiek medicinos srityje.

1899-1972

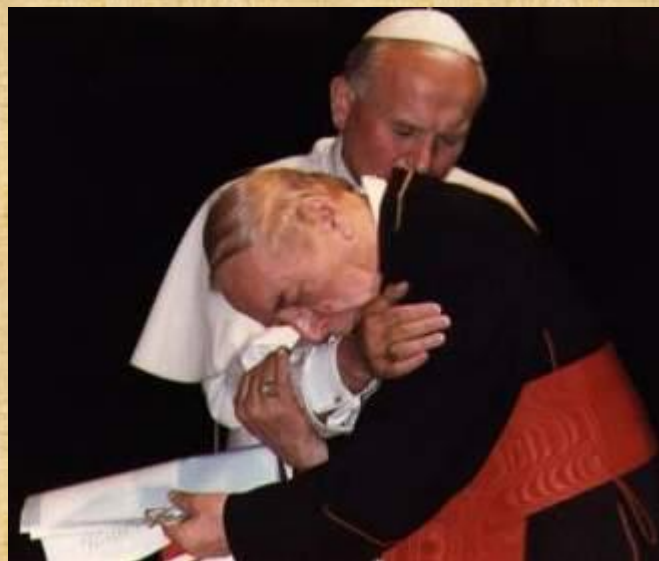
Nuo 1937 m. sociologas Valentine
Majdański pradėjo skleisti žinias apie
atsakingą tėvystę.

Katalikiškos šeimos konsultavimas

- Kuomet **1956 m. balandžio 27 d.** Lenkijos parlamentas priėmė įstatymą, leidžiantį nutraukti nėštumą, jei yra medicininės, teisinės ir socialinės indikacijos, paramedikė **Teresa Strzembosz** nusprendė išplėsti šviečiamąją ir prevencinę veiklą.
- Ji nuėjo pas Kardinolą Stefan Wyszyński tikėdamasi, kad išmokius visuomenę vaisingumo pažinimo, Sveikatos apsaugos ministerija uždraus nėštumo nutraukimus.
- Po šio susitikimo buvo įkurta **Katalikiška šeimos konsultavimo tarnyba**, kuri vedė vaisingumo pažinimo kursus besiruošiantiems susituokti.

Teresa Strzembosz, Kardinolas Stefan
Wyszyński – Lenkijos arkivyskupas,
Kardinolas Karol Wojtyła – Jonas
Paulius II

1968 m. liepos 25 d.

Priimtų sprendimų vykdymą patvirtino enciklika *Humanae Vitae*, kurioje Popiežius Paulius VI pristatė moralinius žmogaus gyvybės aspektus.

Natūralaus šeimos planavimo istorija

- 1973 m. lenkų vienuolis **Jan Mucharski**, kurio pseudonimas **Paul Thyra**, Anglijoje aprašė simptoterminį metodą.
- **XX amžiaus 8-ajame dešimtmetyje** lenkų ginekologė **Teresa Kramarek** išrado savo simptoterminį metodą.
- Kitų Lenkiją pasiekusių metodų (**Billings**, **Kippley**, **Rötzer**), pradėjo mokytį organizacijos, susikūrusios specialiai šiam tikslui.

MULTIPLE-INDEX

- 1988 m. tėvas dr. **Kazimierz Kurek**, gydytojas ir kunigas, pakvietė į Lenkiją gydytojus iš Birmingemo (**Alina Lichtarowicz, Anna Flynn**) dėstyti pirmąjį “*Multiple-Index*” metodo kursą.
- Kursus baigę klausytojai, išlaikę reikiamus egzaminus, gavo tarptautinius sertifikatus.
- Po metų buvo įkurta Lenkijos natūralaus šeimos planavimo mokytojų asociacija, ruošianti mokytojus ir instruktorius.

Tēvas dr. Kazimierz Kurek

Lenkijos natūralaus šeimos planavimo mokytojų asociacija

Pirmoji prezidentė -
Dr. Hanna Cerańska-Goszczyńska
Sertifikatas

Lenkijos natūralaus šeimos planavimo mokytojų asociacija

Antroji prezidentė

Ewa Ślizień-Kuczapska

- 1999 m. Katalikiškame Liublino universitete buvo įkurtas Šeimos Tyrimų Institutas.
- Jame rengiami:
 - būsimieji šeimos gyvenimo propagavimo mokytojai, dirbantys su moksleiviais;
 - šeimų konsultantai, dirbantys su sužadėtiniais.
- Į programą buvo įtraukti šeimos planavimo metodai.

Katalikiškasis Liublino Universitetas Šeimos Tyrimų Institutas

Šeimos Tyrimų Instituto įkūrėjas ir vadovas

tėvas dr. Antoni Tomkiewicz

2002 m. – šeimos planavimo metodai įdiegiami Šeimos Tyrimų studentams

Dr. Urszula Dudziak – natūralaus šeimos planavimo instruktore

Šeimos planavimo metodai

Kurso tikslas:

- *Žinomų šeimos planavimo metodų pristatymas ir palyginimas.*
- *Studentų supažindinimas su teoriniais vaisingumo pažinimo principais.*
- *Mokymas nustatyti vaisingas ir nevaisingas ciklo dienas, tinkamai įvertinant požymius.*
- *Asociacijų, mokančių šeimos planavimo metodų, pristatymas.*

Kurso turinys:

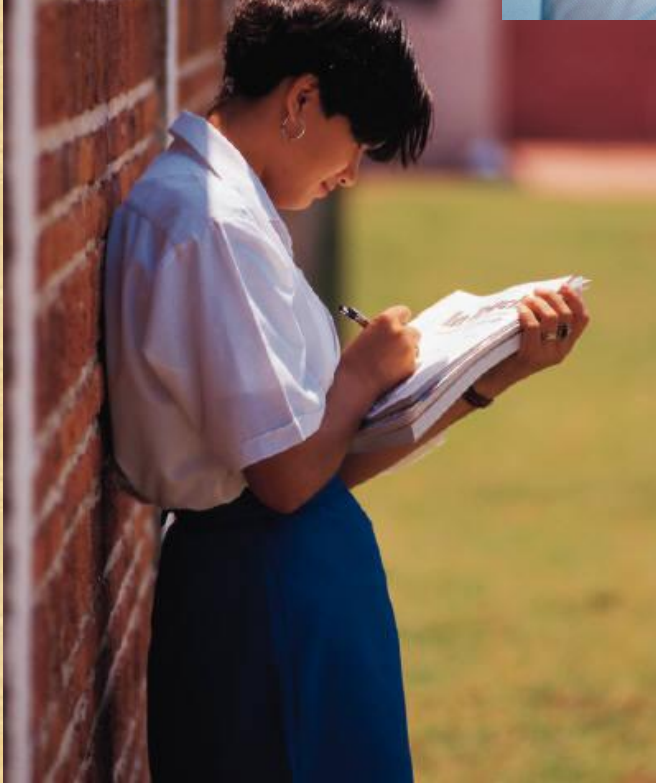
- Šeimos planavimo metodų grupės ir tipai
- Metodų skirtumai
- Šeimos planavimo metodų istorija
- Reprodukcinės sistemos anatomija
- Vaisingumo fiziologija
- Vaisingumo ciklo kortelių aiškinimas remiantis “Multiple-Index” metodais;
- Vaisingumo pažinimą palengvinančios technologijos
- Mokyti metodų iš Natūralaus šeimos planavimo asociacijos ir Katalikiškos šeimos konsultavimo tarnybos mokytojų
- Šeimos planavimo metodų mokytojų ir instruktorių sertifikatai: reikalavimai ir kvalifikacija

Vyresniųjų kursų studentai gali:

- apibrėžti pagrindines sąvokas, susijusias su šeimos planavimu*
- nustatyti vaisingas ir nevaisingas ciklo dienas*
- palyginti vaisingumo diagnostikos metodus su kontracetiniais ir abortizuojančiais veiksniais*

Studentai žino, kaip

- braižyti schemas pagal MULTIPLE-INDEX metoda*
- interpretuoti ciklą, nustatant vaisingas ir nevaisingas dienas*
- dalintis su kitais žmonėmis žiniomis apie šeimos planavimo metodus*

Studentų požiūrį atskleidžia:

- skirtingų šeimos planavimo tipų ir jų įtakos fizinei, protinei ir dvasinei žmogaus sveikatai suvokimas*
- siekis nepažeisti moralinių principų*
- atvirumas žmonėms, siekiantiems žinių apie šeimos planavimo metodus*

Keli šimtai studentų buvo išmokyti daugelio šeimos planavimo metodų

Kiekvienas studentas vertinamas pagal:

- teorines žinias, įskaitant vaisingumo fiziologijos ir neurohormoninės būklės pagrindus
- gebėjimus įvertinti vaisingumo simptomus ir nustatyti vaisingas ir nevaisingas ciklo dienas

Sertifikatai

Bendradarbiaujant su Lenkijos natūralaus šeimos planavimo mokytojų asociacija, kiekvienais metais organizuojami papildomi egzaminai besidomintiems studentams. Išlaikę egzaminus, studentai gauna tarptautinius sertifikatus.

Atlikto tyrimo rezultatai

(2011 m. kovas)

- Studentų požiūris į natūralų šeimos planavimą. 93 proc. studentų jis pasikeitė į teigiamą pusę, o 7 proc. studentų, pripažinusių šį metodą dar prieš tyrimą, požiūris nepasikeitė.
- Žinios šiuo klausimu pagerėjo 100 proc. respondentų.

Atlikto tyrimo rezultatai

- Požiūris į kontracetivinius ir abortizuojančius veiksnius į neigiamą pusę pasikeitė **60 proc.** studentų, kurie nežinojo jų šalutinio veikimo.
- Kuomet buvo vertinamos žinios kontracetivijos klausimais, **70 proc.** apklaustų studentų pripažino, kad jų žinios pagerėjo dėl užsiėmimų pirmajame semestre.

Ką jie įgyja per užsiėmimus (1)

- Galimybę atpažinti vaisingas ir nevaisingas mėnesinių ciklo dienas
- Geresnes žinias apie savo organizmą
- Geresnius įgūdžius diagnozuojant vaisingumo fiziologijos sutrikimus, vertinant simptomus
- Geresnes žinias apie hormonus, veikiančius žmogaus vaisingumą

Ką jie įgyja per užsiėmimus (2)

- Paneigiami anksčiau priimti stereotipai, susiję su natūraliu šeimos planavimu (NŠP)
- Gavus detalią informaciją, panaikinama klaidinga nuomonė apie NŠP
- Daugiau žinių apie įvairias ginekologines ligas, jų profilaktiką, kontracetinių priemonių poveikį, priežiūrą planuojant pastoti ir pastojus.

Ką jie įgyja per užsiėmimus (3)

- Gilesnes žinias apie kontracetinių priemonių veikimą ir pasekmes
- Pakeičia savo nuomonę apie kontracetines priemones
- Tinkamą pasiruošimą planuojant šeimos pagausėjimą
- Žinių, kaip atsakingai siekti tėvystės

Aš norėčiau pacituoti šiuos
teiginius

- „Mano žinios apie kiekvieno žmogaus vertę padidėjo. Šie užsiėmimai pažadino manyje troškimą tarnauti gyvybei ir žmogaus orumui”
- „Aš matau, kad NŠP ne trukdo, bet padeda gyventi pagal tai, kaip sako mano sąmonė, prigimtis ir tikėjimas”

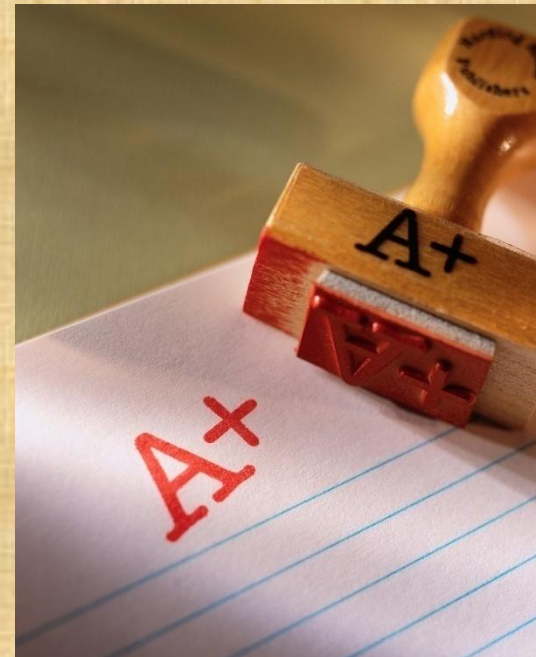

- „Aš turiu teisingesnį požiūrį į meilę, lytinį gyvenimą, pagarbą vyro ir moters orumui, į kuriuos negalima žiūrėti kaip į “mašinas”, siekiančias patenkinti jo/jos lytinius poreikius”
- „Prieš pradėdant lankyti šiuos užsiėmimus, mano žinios šiuo klausimu buvo praktiškai nulinės. Apie kontracetines priemones aš žinojau tik tiek, kiek perskaičiau spaudoje ar internete. Dabar aš galiu kalbėti šiuo klausimu su savo draugėmis ir perteikti joms žinias”

„Reikėtų daugiau informacijos apie NŠP, nes spaudoje jos mažai ir žmonės to gali nežinoti”.

Vidutinis studentų įvertinimas rudens semestro metu (2010/2011 m.m.) rodo geras išdėstytos medžiagos žinias (daugiau nei 4 balai, kai balų skalė nuo 2 iki 5).

Išvados

Patirtį, įgytą pradedant ir įgyvendinant Šeimos planavimo metodų kursą Jono Pauliaus II-ojo katalikiškame universitete Liubline, verta panaudoti ir kitose disciplinose bei universitetuose Lenkijoje ir visame pasaulyje.

